

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: REUTERS/BRIAN SNYDER

Το ΕΣΥ κινδυνεύει να καταρρεύσει λόγω υποχρηματοδότησης, υποστελέχωσης αλλά και λόγω κακοδιοίκησης και έλλειψης οργανωμένης Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

Οι επιπτώσεις της κρίσης στην υγεία

Γιάννης Τσουνάς

Η φτώχεια αποτελεί την πρώτη αιτία θανάτου και αρρώστιας στον κόσμο, ενώ ο πλούτος προστατεύει και προάγει την υγεία, κυρίως όταν κατανέμεται με κοινωνική δικαιοσύνη. Γι' αυτό άλλωστε στις χώρες που βρέθηκαν σε οικονομική κρίση η μείωση του εθνικού και οικογενειακού εισοδήματος προκάλεσε αύξηση της σωματικής και ψυχικής νοσηρότητας, καθώς και της θνησιμότητας.

Αντίθετα, στην Ελλάδα της κρίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία της πρόσφατης μελέτης της διαΝΕΟσις που πραγματοποιήσαμε στο Ινστιτούτο Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής (ΙΚΠΙ), η θνησιμότητα απ' όλες τις αιτίες, συμπεριλαμβανομένων των καρδιαγγειακών και των καρκίνων,

μειώνεται σε όλο το διάστημα 2004-2013, με αποτέλεσμα το προσδόκιμο ζωής των Ελλήνων να βελτώνεται την περίοδο αυτή, κατέχοντας το 2013 υψηλότερη θέση (81,4 έτη) από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ (80,4 έτη). Μικρή μείωση παρουσιάστηκε μόνο το 2012 για τη γενική θνησιμότητα και το 2013 για τη βρεφική θνησιμότητα, ενώ το 2014 υπήρξε ξανά αύξηση.

Αυτό το παράδοξο εκ πρώτης όψεως γεγονός οφείλεται στην αντοχή που επέδειξαν στα χρόνια της κρίσης τόσο το σύστημα υγείας, παρά τα σημαντικά του προβλήματα, όσο και το σύστημα κοινωνικής-προνοιακής προστασίας, αλλά και στους ισχυρούς πατροπαράδοτους δεσμούς οικογενειακής και κοινω-

νικής αλληλεγγύης, που δεν επέτρεψαν την εκδήλωση γενικευμένης ανθρωπιστικής κρίσης, παρά την περί του αναθέτου πολιτική φιλολογία.

Από την άλλη όμως, η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει αρνητικά τους δείκτες σωματικής και ψυχικής νοσηρότητας. Κατά την περίοδο 2004-2012 τα Έτη Υγιούς Ζωής (ΕΥΖ) στην ηλικία των 65 ετών μειώθηκαν κατά 1 έτος για τους άνδρες και 2,5 έτη για τις γυναίκες. Σύμφωνα πάντα με τη μελέτη που πραγματοποιήσαμε, την περίοδο 2012-2015 καταγράφεται αύξηση της αυτοαναφερόμενης νοσηρότητας κατά 39%. Σημαντική μείωση στο διάστημα 2010-2015 παρουσιάζουν και οι δείκτες της σωματικής και κυρίως της ψυχικής ευεξίας, μια

που κάθε οικονομική κρίση πλήττει πρωτίστως την ψυχική υγεία.

Η διαγνωσμένη μείζων κατάθλιψη στον γενικό πληθυσμό αυξήθηκε σύμφωνα με το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας από 3,3% το 2008 σε 6,8% το 2009, 8,2% το 2011 και 12,3% το 2013. Για την περίοδο 2009-2014 η αυτοαναφερόμενη κατάθλιψη παρουσιάζει αύξηση 80,8%, με τις γυναίκες να εμφανίζουν τετραπλάσια συχνότητα από τους άνδρες. Οι δε θάνατοι από αυτοκτονίες από 377 το 2010 έφτασαν τους 533 το 2013 παρουσιάζοντας στην περίοδο της κρίσης αύξηση κατά 5%-7% ετησίως.

Στην αύξηση της νοσηρότητας, εκτός από τη χειροτέρευση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης των